

Toimenpidealoite TPA 41/2019 vp

Arja Juvonen ps

Toimenpidealoite saattohoitolainsäädännön valmistelemisesta ja aikaansaamisesta

Eduskunnalle

Saattohoitoa on parannettu Suomessa erilaisin ohjeistuksin ja normein. Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistus saattohoidon kehittämisestä ja saattohoitosuosituksista julkaistiin vuonna 2010. Ohjeistus on ollut tärkeä askel saattohoidon parantamisessa ja kehittämisessä. Saattohoidon laadussa ja kattavuudessa on kuitenkin edelleen myös kehitettävää.

Lainsäädännössä saattohoitoa käsitellään muiden lakien kautta. Perustuslailla turvataan perusoikeudet ja ihmisoikeudet. Terveysturvalaki turvaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta ja laki potilaan asemasta ja oikeuksista terveyden- ja sairaanhoidon järjestämisestä. Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain luvussa neljä ja pykälässä kaksikymmentä todetaan, että toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävä rakenne vastaavat toimintayksikön palveluja saavien iäkkäiden henkilöiden määrää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta. Vanhuslain yksityiskohtaisissa perusteluissa otetaan kantaa henkilöstön riittävyyteen erityistilanteissa, esimerkiksi saattohoitotilanteissa.

Saattohoitoon on otettu kantaa vuosina 2011—2019 muun muassa seuraavilla toimilla: KA 17/2012 vp, TPA 32/2012 vp, KK 732/2012 vp, TPA 31/2012 vp, KK 65/2011 vp, KK 1186/2013 vp, KK 474/2016 vp, TPA 2/2017 vp, LA 73/2017 vp ja KK 144/2019 vp.

Saattohoitoon vaadittiin erillistä lakia kansalaisaloitteella vuonna 2014. Aloitteessa painotettiin, että inhimillinen ja kivuton kuolema on jokaisen ihmisen perusoikeus ja saattohoidon riittävä ja tasa-arvoinen toteutuminen edellyttää, että se on tarvittaessa kaikkien ihmisten saatavilla riippumatta asuinpaikasta tai sairaudesta. Aloite ei päätenyt eduskunnan käsiteltäväksi.

Erilaiset toimet saattohoidon parantamiseksi ja sen yhdenvertaistamiseksi ympäri Suomen ovat edelleen tärkeitä. Suomalaista saattohoitoa tulisi kehittää myös lainsäädännön keinoin. Saattohoitolainsäädännöllä tulisi määritellä muun muassa saattohoidon kriteerit, saattohoidon saatavuus ja saattohoitopaikkojen riittävyys, kansalaisten subjektiivinen oikeus saattohoitoon sekä saattohoidossa työskentelevien henkilöiden oikeus lisä- ja täydennyskoulutukseen. Tärkeää olisi myös se, että saattohoidossa olevalla ihmisellä olisi mahdollisuus valita se paikka, jossa haluaa itseään saattohoidettavan (koti, laitoshoido, erityinen saattohoitoyksikkö).

Edellä olevan perusteella ehdotan,

Valmis
5.0

Toimenpidealoite TPA 41/2019 vp

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin saattohoitolainsäädännön valmistelemiseksi ja aikaansaamiseksi.

Helsingissä 14.11.2019

Arja Juvonen ps